

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería xeriátrica e coidados paliativos

Materia	Enfermería xeriátrica e coidados paliativos			
Código	O51G140V01304			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Ourense)			
Coordinador/a	Menor Rodríguez, María José			
Profesorado	Fraga Deus, Melania Menor Rodríguez, María José Vale Iglesias, Maria Florentina			
Correo-e	mariajosemenor@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia abordase o coñecemento xeral e específico da Xeriatría e da *Gerontología, para proporcionar coidados de enfermmería ao ancián. Estudaranse as teorías do envellecemento, os aspectos clínicos, sociolóxicos, *etc, do envellecemento así como os coidados de enfermmería necesarios para o ancián, tanto enfermo como san.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermmería
B6	Aplicar as intervencións da enfermmería na evidencia científica e nos medios dispoñibles
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, cómo individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto as súas opinións, creenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respetar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermedade
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermmería española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial na transformación
B13	Aplicar os principios de financiación sanitaria e sociosanitaria e utilizar adecuadamente os recursos dispoñibles
B14	Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.

C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar, a calidade e seguridade, as persoas atendidas.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C45	Coñecer o Sistema Sanitario Español.
C46	Identificar as características da función directiva dos servizos de enfermaría e a xestión de coidados.
C47	Coñecer e ser capaz de aplicar as técnicas de dirección de grupos.
C48	Coñecer a lexislación aplicable e o código Ético e Deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código Europeo de Ética e Deontoloxía de Enfermaría.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisións
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersonais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade hacia temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de xestionar as bases de documentación científico-técnica, seleccionar e revisar documentos de interese e sintetizar a súa información.	A1	B3	C8	D1
	A2	B6	C12	D2
	A3	B7	C17	D3
	A4	B8	C24	D4
	A5	B10	C25	D5
		B12	C26	D6
		B13	C33	D7
		B14	C45	D8
		B16	C46	D9
			C47	D10
			C48	D11
Saber identificar as necesidades e aplicar a metodoloxía da investigación en relación con problemas reais e definir obxectivos innovadores de investigación en forma de proxectos e/ou protocolos	A1	B7	C8	D1
	A2	B8	C25	D2
	A3	B10	C26	D3
	A4	B12		D4
	A5	B13		D5
		B16		D6
				D7
				D8
				D9
				D10
				D11

Contidos

Tema

Enfermaría *gerontológica.	Características xerais da enfermidade no maior. Presentacións atípicas. *Arritmias máis frecuentes no ancián. *Hipertensión arterial. Insuficiencia cardíaca. Patoloxía *tiroidea. Tumores máis *prevalentes Enfermidade *cerebrovascular. Tremores e enfermidade de Parkinson. Enfermidade pulmonar *obstrutiva crónica. Infección de ouriños. Osteoporose.
Niveis asistenciais.	Manexo xeral e *extrahospitalario do enfermo xeriátrico. Os niveis asistenciais xeriátricos. A Atención Primaria na atención ao ancián. Aspectos clínicos do seguimento do paciente xeriátrico. Recursos sociosanitarios para os maiores
O contexto socio-sanitario da poboación anciá.	Ancián e fármacos. Factores responsables da modificación da resposta farmacolóxica no ancián. Reaccións adversas. Interaccións *medicamentosas. O ancián *polimedicado. Aspectos éticos na atención ao maior. Abuso e malos tratos no ancián
Modificacións *morfo funcionais e psicosociais do envellecemento.	Avaliación física do ancián. Cambios psíquicos e sociais. A xubilación. Saúde bucal. Valoración de perdas visuais e *auditivas.
Teorías do envellecemento.	Envellecemento normal e patolóxico Proceso de envellecemento. Cambios biolóxicos e físicos. Teorías do envellecemento.
Ancián fráxil.	Conceptos de: ancián san, ancián enfermo, ancián de alto risco na comunidade ou "ancián fráxil". Características do ancián fráxil (alteración intelectual, inmovilidade, inestabilidade, incontinencia, *iatrogenia). Nutrición e envellecemento. Valoración nutricional. Desnutrición, *malnutrición e obesidade. Recomendacións nutricionais no ancián
O ancián enfermo. Valoración integral.	O paciente xeriátrico. Concepto. Valoración xeriátrica integral: física, funcional mental (cognitiva e do estado de ánimo), nutricional e sociosanitaria. Escalas máis utilizadas. O coidador principal. *Características. *Claudicación do coidador. Sobrecarga. Paciente *pluripatolóxico.

Grandes síndromes xerriátricas.

Síndrome de inmovilidade. *UPP

Trastornos do estado de ánimo: depresión, ansiedade, alteracións do sono.

Deterioración cognitiva: demencias. Tipos de demencias. Síndrome

*confusional e axitación no paciente maior

*Discinesias e movementos anómalos nos maiores. Trastornos da mobilidade e da marcha. Caídas, *Síncope. Vertixe e inestabilidade

Incontinencia *urinaria.

*Estreñimento. *Impactación e incontinencia fecal

Seminario. Resolución dun caso clínico que engloba as grandes síndromes xerriátricas .

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	40	76
Seminario	10	20	30
Resolución de problemas	2	19	21
Exame de preguntas obxectivas	5	15	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia.
	Realización e defensa de infografía baseado nun tema de elección por parte do alumno en base a unha listaxe de propostas ofertadas polas docentes.
Resolución de problemas	A resolución de problemas expostos en clase realizaranse de forma presencial eu mediante a plataforma docente da *UVigo.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Realización e defensa de infografía baseado nun tema de elección por parte do alumno en base a unha listaxe de propostas ofertadas polas docentes.
-----------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Avaliación continua. Obrigatoriedade de asistencia ao 90% das horas. Discusión de deseños e tipos de investigación. Participación activa e implicación. Resolución de preguntas sobre casos tratados Probas de tipo test Nota de Corte:5	40	A1	B3	C8	D1
			A2	B6	C12	D2
			A3	B7	C17	D3
			A4	B8	C24	D4
			A5	B10	C25	D5
				B12	C26	D6
				B13	C33	D7
				B14	C45	D8
				B16	C46	D9
					C47	D10
					C48	D11

Exame de preguntas obxectivas	Exame final escrito tipo test con respostas múltiples e unha soa verdadeira. Será necesario obter polo menos o 60% da puntuación máxima. A resposta equivocada restará 1/3 de punto. Nota de Corte: 5	60	C8 C12 C17 C24 C25 C26 C33 C45 C46 C47 C48
-------------------------------	--	----	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

En segunda Edición, examinaranse da parte/s non superada/as, o tipo de proba será o mesmo que na primeira edición.

FIN DE CARREIRA: CRITERIO DE AVALIACIÓN: PROBA TIPO TEST DA TOTALIDADE DA MATERIA 100% NOTA DE CORTE 5

Avaliación 1ª Edición : Avaliación 2ª Edición . Avaliación Fin de Carreira: datas según calendario oficial publicado.

Alumnado que no cumpra a asistencia do 90% aos seminarios: No caso do alumnado que dun xeito xustificado non poida asistir os seminarios , terán que presentar un traballo antes do exame da materia en cada edición. A nota de corte deste traballo será:5

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Misericordia García Hernández, María Pilar Torres Egea, Esperanza Ballesteros Rodríguez, **Enfermería Geriátrica**, 2ª, Elsevier, 2006

Misericordia García Hernández, Rosa Martínez Sellarés, **Enfermería y envejecimiento**, 1ª, Elsevier Masson, 2012

WILLIAMS, PATRICIA, **ENFERMERIA GERIATRICA**, MOSBY/DOYMA, 2020

Bibliografía Complementaria

Francisco Guillén Llera, Isidoro Ruipérez Cantera, **Manual de Geriatria**, 3ª, Elsevier Masson, 2009

Francisco Guillén Llera, Jesús Pérez del Molino Martín, **Síndromes y Cuidados en el Paciente Geriátrico**, 2ª, Biblioteca Nacional, 2007

Gammack J.K., Morley, J.E, **Clínicas Médicas de Norteamérica**, Volumen 90, nº 5, Elsevier Masson, 2007

Ackley J. Betty; Ladwig B. Gail, **Manual de Diagnósticos de Enfermería. Guía para la planificación de los cuidados**, 7ª, Elsevier Mosby, 2007

Medicine, **Enfermedades Geriátricas.**, Unidad temática 62, 10ª serie 2010; 10 (62): 4249 - 4321, Elsevier Doyma, 2011

Manuel Quintanilla Martínez, **Enfermería Geriátrica. Cuidados integrales en el anciano. Tomos I y II**, 2ª, Instituto Monsa de Ediciones, 2006

M Lesende, AG Iturbe, JG Pavón, JJB Cortés, PA Sole, **Anciano frágil. Detección y tratamiento en AP**, AP, 2010

Sociedad Española de enfermería Geriátrica y Gerontológica, **www.seegg.org.**,

Sociedad española de geriatría y gerontología, **www.segg.org.**,

Grupo nacional para el estudio y prevención de las úlceras por presión, **www.gneaupp.es**,

Sociedad Española de enfermería en cuidados paliativos, **www.secpal.com.**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Idioma moderno: Inglés técnico/O51G140V01108

Outros comentarios

- Moi importante a participación, implicación e actitude nos seminarios.
- Rógase unha permanente atención ás disposicións sobre a materia que no seu momento, figuren nos taboleiros de anuncios da Escola
- Consultar a plataforma de Teleformación a través da cal se fornecerá información para o seguimento e desenvolvemento da materia
- Para contactar co/cos docente/s ou solicitar titorías a través do correo electrónico:
flore.vale.iglesias@sergas.es
daniel.calviño.lopez@sergas.es

